

METODOLOGIA OBLICZANIA KOSZTÓW UPROSZCZONYCH W RAMACH DZIAŁANIA/W PROJEKCIE POZAKONKURSOWYM...

1. Rodzaje kosztów kwalifikowalnych i proponowana forma kosztów uproszczonych

Bazując na definicji kosztów pośrednich i bezpośrednich, zawartej w pkt 2.2.2 *Wytycznych dotyczących form kosztów uproszczonych* Komisja Europejska wskazała, iż stawki ryczałtowe mogą mieć zastosowanie do kosztów bezpośrednich, pośrednich, jak również do kosztów personelu. Uwzględniając specyfikę kosztów, które będą ponoszone w ramach projektu grantowego Bridge Alfa dla obliczenia wysokości stawki ryczałtowej, koszty te pogrupowano na dwie podstawowe kategorie kosztów:

- a) **Koszty bezpośrednie (budżet inwestycyjny bez wkładu inwestorów prywatnych)** obejmują: dotacje na rzecz Grantobiorców celem realizacji Projektów B+R w fazie PoC;
- b) **Koszty pośrednie (budżet operacyjny bez wkładu inwestorów prywatnych)** ponoszone są przez wnioskodawcę w związku z wyszukiwaniem Projektów B+R oraz ich rynkową weryfikacją, w tym obejmującą sfinansowanie prac badawczo-rozwojowych w fazie PoP:
 - (i) koszty analiz Projektów B+R, zawierające m.in. koszty analiz biznesowych i prawnych, w tym otoczenia konkurencyjnego, koszty związane ze zdefiniowaniem planu badawczego i pierwszych kamieni milowych rozwoju Projektu B+R, stworzenia business planu i planu operacyjnego Projektu B+R, planu finansowego, badań praw własności intelektualnej i strategii ochrony własności intelektualnej, innych usług eksperckich dotyczących Projektu B+R;
 - (ii) koszty badań technologicznych Projektów B+R, w tym koszty prac laboratoryjnych, koszty amortyzacji sprzętu do badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych;
 - (iii) wynagrodzenia wraz z zapłaconymi kosztami pracy zespołu zarządzającego;
 - (iv) koszty administracyjne: koszty lokalu, wyposażenia biura, usług i sprzętu IT, telekomunikacyjne, obsługi księgowej, obsługi prawnej, bankowe oraz brokerskie, promocji, pozyskiwania Projektów B+R, koszt monitorowania i zarządzania Projektami B+R oraz inwestycjami funduszu, koszty wyjść inwestycyjnych funduszu oraz wydatków poniesionych na przeprowadzenie transakcji.

Analizując charakterystykę kosztów w projekcie Grantowym Bridge Alfa z ogólną definicją kosztów bezpośrednich i pośrednich stwierdzono, że budżet inwestycyjny funduszu jest zgodny z definicją kosztów bezpośrednich, zaś budżet operacyjny funduszu z definicją kosztów pośrednich. Logika projektu grantowego potwierdza powyższe stwierdzenie – cel projektu grantowego jest osiągalny poprzez udzielenie grantów beneficjentom, końcowym i środki finansowe na tę właśnie część projektu grantowego stanowią wydatki bezpośrednio operatora grantu, tj. funduszu Bridge Alfa.

Koszty bezpośrednie to koszty, które mogą być powiązane z pojedynczą, konkretną czynnością podmiotu, przy czym powiązanie z taką pojedynczą czynnością można udokumentować – w przypadku projektów grantowych Bridge Alfa przesłanki definicji spełniają granty przekazywane spółkom spin-off (Grantobiorcom). Wsparcie udzielone konkretnej spółce spin-off (Grantobiorcy) wpisuje się w definicję pojedynczej czynności funduszu, którą można udokumentować.

Koszty pośrednie nie są lub nie mogą być bezpośrednio powiązane z pojedynczą czynnością danego podmiotu i trudno jest dokładnie określić kwotę, którą można przypisać konkretnej czynności. Powyższy opis jest adekwatny do wszystkich kosztów, które będą ponoszone przez fundusze Bridge Alfa w ramach budżetu operacyjnego. Zespół zarządzający funduszem dokonuje analizy setek pomysłów i technologii znajdujących się na bardzo wczesnych etapach rozwoju. Nie wiadomo, która z

analizowanych idei lub jaka własność intelektualna będzie podstawą do utworzenia spółki spin-off i przekazania grantu. Bardzo często eksperci funduszu badają kilka technologii jednocześnie lub – bazując na jednym przedmiocie własności intelektualnej (np. wynalazku) – szukają możliwości zastosowania komercyjnego w wielu dziedzinach gospodarczych. W praktyce niemożliwe jest zatem pewne i racjonalne określenie, które koszty (i w jakiej wysokości) ponoszone z budżetu operacyjnego można wiarygodnie przypisać do poszczególnych inwestycji (i tym samym do poszczególnych grantów) w spółce spin-off.

2. Założenia i źródła danych przyjęte do opracowania metodologii

Metodologia została oparta na przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie nr 1303/2013). Do opracowania metodologii wybrano formę finansowania w oparciu o stawki ryczałtowe, o której mowa w art. 67 ust. 1 lit d) ww. rozporządzenia. Zgodnie z nią dotacje i pomoc zwrotna mogą przyjmować formę finansowania, obliczonego przez zastosowanie wartości procentowej do jednej lub kilku kategorii kosztów. Natomiast do wyliczenia stawki przyjęto sposób, o których mowa w art. 67 ust. 5 lit a) ppkt ii), tj. rzetelną, sprawiedliwą, weryfikowalną metodę obliczeń w oparciu o dane statystyczne. Zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi form kosztów uproszczonych* dane statystyczne mogą pochodzić z porównań z podobnymi operacjami, przy czym najczęściej używaną metodą jest analiza statystyczna danych historycznych, dla których źródłem mogą być poświadczone wydatki z przeszłości.

Źródło danych dla wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich funduszy Bridge Alfa stanowią rzeczywiste koszty poniesione przez 8 funduszy Bridge Alfa, które w ramach pilotażu w działaniu 1.5 PO IG zrealizowały pełen zakres merytoryczny projektu określony w umowach o finansowanie tj. spełniły wszystkie zakładane kamienie milowe. Z wyliczeń celowo wyłączono dwa fundusze Bridge Alfa, którym nie udało się osiągnąć wszystkich kamieni milowych, ponieważ operacji tych nie można uznać za w pełni adekwatnych dla potrzeb analizy *ex-ante* kosztów pośrednich poddziałania 1.3.1 PO IR.

3. Metoda obliczenia wysokości kwoty lub stawki

Analiza rzeczywiście poniesionych kosztów funduszy Bridge Alfa, operujących w ramach pilotażowego projektu systemowego 1.5 PO IG, stanowi właściwą podstawę do analizy *ex-ante* kosztów, jakie ponosić będą operatorzy grantów w poddziałaniu 1.3.1 PO IR (model interwencji publicznej, jak i filozofia funkcjonowania Funduszy Bridge Alfa przetestowane w ramach pilotażu, zostały pozytywnie zweryfikowane w badaniu ewaluacyjnym i zostały zaimplementowane w ramach działania 1.3.1 PO IR). Dane te są rzetelne, bowiem pochodzą z poświadczonych wydatków z przeszłości, tj. zatwierdzonych i rozliczonych przez Instytucję Wdrażającą wniosków o płatność (pośrednią lub końcową), a ich weryfikacja jest możliwa na podstawie dokumentacji projektowej dostępnej w siedzibie Instytucji Wdrażającej.

Dane do wyliczenia stawki pochodzą z okresu od 29 września 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku , tj. z faktycznego okresu realizacji projektów przez fundusze Bridge Alfa w ramach pilotażu w działaniu 1.5 PO IG.

Tabela nr 1. Koszty bezpośrednie (budżet inwestycyjny) Bridge Alfa – działanie 1.5 PO IG (kwoty ukazują wartość dofinansowania UE i nie uwzględniają 20 % wkładu prywatnego)

Nr umowy	Nazwa Funduszu	Faktycznie poniesione koszty bezpośrednie, czyli wypłacone wsparcie do spin-off budżet inwestycyjny
Bridge Alfa 1/2014	StartVenture Sp. z o.o.	6 140 000,00
Bridge Alfa 2/2014	Polski Instytut Badań i Rozwoju S.A.	8 610 000,00
Bridge Alfa 3/2014	Xplorer Fund S.A.	2 014 000,00
Bridge Alfa 4/2014	Infini Sp. z o.o.	3 179 600,00
Bridge Alfa 5/2014	LQT Fund S.A.	9 360 000,00
Bridge Alfa 6/2014	INNOventure Sp. z o.o.	1 180 000,00
Bridge Alfa 8/2014	Akcelerator Technologiczny Gliwice Sp. z o.o.	1 686 096,00
Bridge Alfa 9/2014	Speed Up Bridge sp. z o.o.	2 800 000,00

Źródło: Opracowanie własne NCBIR na dzień

Tabela nr 2. Koszty pośrednie (budżet operacyjny) Bridge Alfa – działanie 1.5 PO IG (kwoty ukazują wartość dofinansowania UE i nie uwzględniają 20 % wkładu prywatnego)

Nr umowy	Nazwa Funduszu	Faktycznie poniesione koszty pośrednie budżet administracyjny
Bridge Alfa 1/2014	StartVenture Sp. z o.o.	3 681 734,11
Bridge Alfa 2/2014	Polski Instytut Badań i Rozwoju S.A.	3 833 603,54
Bridge Alfa 3/2014	Xplorer Fund S.A.	1 078 182,16
Bridge Alfa 4/2014	Infini Sp. z o.o.	1 528 106,61
Bridge Alfa 5/2014	LQT Fund S.A.	2 000 000,00
Bridge Alfa 6/2014	INNOventure Sp. z o.o.	613 757,53
Bridge Alfa 8/2014	Akcelerator Technologiczny Gliwice Sp. z o.o.	655 186,62
Bridge Alfa 9/2014	Speed Up Bridge sp. z o.o.	606 412,79

Źródło: Opracowanie własne NCBIR

Zgodnie z art. 68 ust. 1 a) rozporządzenia nr 1303/2013 w przypadku gdy realizacja operacji prowadzi do powstania kosztów pośrednich, mogą one być obliczone według stawki ryczałtowej w wysokości do 25 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych. Stosując wyżej opisane założenia obliczony został średni wskaźnik udziału kosztów pośrednich w budżetach funduszy Bridge Alfa, operujących w ramach pilotażowego projektu systemowego 1.5 PO IG w stosunku do kwoty dofinansowania otrzymanego z NCBR – osiągnął on 40,03 %.

Fundusze Bridge Alfa operujące w ramach pilotażowego projektu systemowego 1.5 PO IG nie zlecały za pośrednictwem zamówień publicznych żadnych zadań związanych z realizacją projektu. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż kwestia udzielania zamówień w ramach budżetu operacyjnego nie wpływa na obliczenie wartości stawki ryczałtowej.

Mając na uwadze nadrzędny cel zastosowania stawek ryczałtowych tj. uproszczenie rozliczania projektu oraz podniesienie efektywności realizacji projektów, przyjęto wyliczenie kosztów pośrednich w oparciu o stawkę ryczałtową, która stanowi określony procent kosztów bezpośrednich.

Koszty pośrednie w Bridge Alfa oblicza się wg wzoru:

Koszty pośrednie (budżet operacyjny bez wkładu inwestorów prywatnych) = stawka ryczału x koszty bezpośrednie (budżet inwestycyjny bez wkładu inwestorów prywatnych):

gdzie :

- stawka ryczałtowa wynosi 20% zgodnie z zaakceptowanym przez Komitet Monitorujący brzmieniem kryterium „Budżet Operacyjny wynosi maksymalnie 20% wartości dofinansowania pochodzącego od NCBR” i nie przekracza dopuszczalnego limitu, określonego w art. 68 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 1303/2013,
- budżet inwestycyjny odpowiada wartości grantów przekazanych do spółek spin-off (Grantobiorców).

W ramach projektów grantowych Bridge Alfa beneficjentami są fundusze pre-seed'owe Bridge Alfa, które nie zlecają za pośrednictwem zamówień publicznych żadnych zadań związanych z realizacją projektu. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż kwestia udzielania zamówień w ramach budżetu operacyjnego nie wpływa na obliczenie wartości stawki ryczałtowej.

4. Inne zasady obowiązujące w działaniu/projekcie dotyczące przyjętych uproszczonych form rozliczania wydatków

W ramach działania 1.3 PO IR, a w konsekwencji poddziałania 1.3.1 nie przewidziano możliwości stosowania *cross-financingu*.

5. Weryfikacja wydatków rozliczanych metodą uproszczoną

Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki. Weryfikacja ta polega na sprawdzeniu, czy beneficjent prawidłowo zastosował określoną wysokość stawki ryczałtowej wynikającą z umowy o dofinansowanie oraz czy prawidłowo wykazał kwotę wydatków będących podstawą wyliczenia stawek ryczałtowych.

Weryfikacji podlega zgodność dostarczonych produktów lub zrealizowanych usług/działań z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu.

W przypadku niezrealizowania założonych w umowie o dofinansowanie wskaźników produktu lub rezultatu, płatności powinny ulec odpowiedniemu obniżeniu. Rozliczenie kosztów pośrednich następuje w oparciu o przedstawiane do rozliczenia wydatki będące podstawą wyliczenia stawek, zgodnie z zatwierdzonym budżetem projektu. Na wysokość wydatków rozliczanych stawką ryczałtową mają wpływ nie tylko koszty wykazane we wnioskach o płatność, lecz również wszelkiego rodzaju pomniejszenia, które są dokonywane w ramach projektu (np. w związku z szacunkowym budżetem lub korektami finansowymi).